

**Rekomendacje branżowych praktyk bezpieczeństwa
dotyczących wdrożenia środków i rozwiązań w celu minimalizacji ryzyka zakażenia pracowników, współpracowników i konsumentów,
w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2**

Wersja: 10.04.2020

Sektor: Rynek paliw płynnych

- I. Rynek detaliczny – stacje paliw, potencjalnie największe zagrożenie transmisji wirusa.
- II. Bazy paliw i hurtownie paliw.
- III. Producenci paliw.
- IV. Postępowanie w przypadku wystąpienia COVID-19.

Ogólne wytyczne:

1. Powołanie zespołów kryzysowych - duże spółki.
2. Obowiązkowe przestrzeganie rozporządzeń i ustaw oraz komunikatów i informacji Ministerstwa Zdrowia i Głównego Inspektoratu Sanitarnego.
3. Komunikowanie w przestrzeni publicznej zasad bezpieczeństwa wprowadzonych na stacjach paliw.
4. Zamieszczenie w każdym obiekcie stacji paliw w widoczny sposób wytycznych dla klientów.

Zalecenie główne:

1. Podwyższona troska o czystość i higienę obiektów.
2. Dbanie o dezynfekcję obiektów.
3. Częste dezynfekowanie lub przecieranie wodą z detergentem powierzchni dotykowych takich jak: kasy, blaty, lamy i stoły, klamki, włączniki światła, poręcze i inne przedmioty (np. telefony, klawiatury, terminale płatnicze), wózki i koszyki.
4. Regularne i staranne sprzątanie z użyciem wody z detergentem wszystkich obszarów często używanych, takich jak toalety i pomieszczenia wspólne.

I. Rynek detaliczny - stacja paliw

PRACOWNICY I PERSONEL STACJI			
Zalecenia dla pracownika	Wykonanie	Zalecenia dla pracodawcy	Wykonanie
Obowiązkowe, regularne i dokładne mycie rąk wodą z mydłem lub/oraz dezynfekowanie ich środkiem na bazie alkoholu (min. 60%).		Upowszechnianie wśród pracowników wiedzy z zakresu BHP.	
Obowiązkowe używanie rękawiczek jednorazowych , lateksowych lub foliowych.		Kontrola higieny i stanu zdrowotnego pracownika przed rozpoczęciem jego pracy i w połowie zmiany – w tym kontrola temperatury.	
Niedotykanie dłońmi twarzy - zwłaszcza ust, nosa i oczu.		Wywieszenie w widocznym miejscu instrukcji skutecznego mycia rąk.	
Obowiązkowe przekazanie pracodawcy osoby do kontaktu w razie kwarantanny czy choroby pracownika.		Dostosowanie regulaminów zobowiązujących pracowników do przekazania informacji o osobach, z którymi mogli mieć kontakt, a które zostały skierowane do kwarantanny.	
Obowiązkowe przekazywanie informacji swojemu przełożonemu o kwarantannie czy zakażeniu osób, z którymi pracownik miał kontakt.		Dostosowanie liczebności pracowników i grafików pracy do zmniejszonego ruchu klientów oraz podział załogi na zmiany o stałych składach osobowych.	
Wymiana odzieży - po zakończonej pracy pozostawianie odzieży służbowej w wyznaczonym miejscu, w pomieszczeniu służbowym.		Wprowadzenie zasady wymiany poszczególnych zmian pracowników bez kontaktów.	
Utrzymanie porządku w toaletach - pracownicy wykonują swoje obowiązki w specjalnej odzieży lub takiej, która może być poddana skutecznej sterylizacji i rękawiczkach jednorazowych.		Zwiększenie zapasu rękawiczek jednorazowych , lateksowych oraz foliowych.	

Strefa dystrybutorów i myjni - dezynfekcja odmierzaczy paliw, strefy podjazdu i zapewnienie dostępności rękawiczek jednorazowych.		Opracowanie wewnętrznych instrukcji dla pracowników na okoliczność wystąpienia sytuacji i zdarzeń inicjowanych przez klientów stacji paliw, którzy informują lub wskazują na zakażenie danej osoby wirusem SARS-CoV-2.	
Wydawanie gotówki konwojentom; używanie rękawiczek lateksowych lub jednorazowych oraz dezynfekowanie biurka po tej czynności.		Zapewnienie pracownikom maseczek lub innych możliwości skutecznego zakrywania nosa i ust.	
Od 16.04. obowiązkowe noszenie maseczek lub w inny skuteczny sposób zakrywanie ust i nosa.			

STREFA KASY I SKLEPU

Zalecenia dla pracownika	Wykonanie	Zalecenia dla pracodawcy – właściciela stacji	Wykonanie
Dezynfekowanie lady po każdym kliencie.		Zapewnienie klientom - w miarę możliwości - dostępu do miejsc, w których mogą umyć ręce wodą i mydłem .	
Obowiązkowe używanie rękawiczek jednorazowych, lateksowych lub foliowych.		Zapewnienie klientom jednorazowych rękawiczek lub dozowników z płynem odkażającym .	
Obowiązkowe mycie rąk przez sprzedawców i użycie dodatkowo płynu dezynfekującego.		Umożliwienie sprzedaży przez okienko stacji .	
Odbiór dostawy towarów przy wejściu na magazyn stacji paliw. Dostawca towaru nie wchodzi do magazynu.		Ograniczenie liczby klientów przebywających jednocześnie w budynku stacji - trzy osoby w przeliczeniu na jedną kasę. Umieszczenie informacji na drzwiach wejściowych.	

Zachęcanie do dokonywania płatności bezgotówkowych za pomocą karty lub telefonu.		Wyznaczenie strefy bezpiecznej pomiędzy sprzedawcą a klientem (2 m) poprzez przyklejenie kolorowej taśmy na podłodze, wzdłuż linii kas.	
Ustawienie skanera lub terminala w miejscu łatwego dostępu przez klienta.		Umieszczenie przy każdej kasie informacji/prośby (w miejscu widocznym dla klienta), aby klienci nie przekraczali wyznaczonej taśmą linii.	
Dezynfekowanie terminali po każdym kliencie. Terminale należy zabezpieczyć cienką folią do żywności.		Zabezpieczanie osłoną z przezroczystego tworzywa sztucznego każdego stanowiska kasowego.	
Uzupełnianie pojemników z płynem dezynfekującym i rękawiczek.		Emitowanie na monitorach instrukcji postępowania pozwalającego na minimalizowanie ryzyka zakażenia wirusem SARS-CoV-2.	
Monitorowanie liczby klientów przebywających jednocześnie w budynku stacji.			
Proszenie klientów przekraczających wyznaczoną linię , aby stanęli za linią.			
Dezynfekowanie klamek i wszystkich innych elementów , z którymi mają styczność klienci.			

STREFA RESTAURACYJNO-GASTRONOMICZNA

Zalecenia dla pracownika	Wykonanie	Zalecenia dla pracodawcy – właściciela stacji	Wykonanie
--------------------------	-----------	---	-----------

Przebywanie w strefie gastronomicznej wyłącznie osób upoważnionych.		Wyłączenie z możliwości korzystania przez klientów ze stolików, kanap, krzeseł itp. w strefie odpoczynku, restauracyjnej, kąjaku gastronomicznym.	
Obowiązkowe używanie rękawiczek jednorazowych.		Wprowadzenie sprzedaży wyłącznie w formie „na wynos” np. hot-dogów, kanapek, napojów, kawy, innych produktów gastronomicznych.	
Dezynfekcja powierzchni, z którymi styka się klient m.in. blatów w strefie gastro, w kąjkach, kasach oraz stolików, przycisków w urządzeniach (warnik, post mix, pin pady, klawiatury), paneli dotykowych (ekspres, kiosk), bilownic.		Usunięcie z wysp lub kąjków kawowych akcesoriów do gorących napojów np. pokrywek, mieszadełek, serwetek, kubków jednorazowych itp. i podawanie ich klientom w czasie sprzedaży lub na ich życzenie.	
Maksymalne skrócenie – ograniczenie do niezbędnego minimum - czasu obsługi i pobytu klientów w sklepie lub restauracji.			
Mycie i dezynfekowanie rąk podczas przygotowywania żywności.			
Niedopuszczalne jest mycie rąk w zlewozmywakach służących do mycia drobnego sprzętu.			
Wycieranie rąk wyłącznie w ręczniki papierowe.			

STREFA TOALET

Zalecenia dla pracownika	Wykonanie	Zalecenia dla pracodawcy – właściciela stacji	Wykonanie
Regularne, staranne sprzątanie toalet - całego pomieszczenia z użyciem wody z detergentem lub specjalnym środkiem.		Zapewnienie klientom możliwości umycia rąk wodą z mydłem.	
Regularne, staranne i jak najczęstsze sprzątanie pryszniców - na stacjach, które dysponują taką usługą.		Zapewnienie klientom jednorazowych ręczników papierowych.	

Regularne kontrolowanie pojemników z mydłem i ich uzupełnianie.		Wyłączenie suszarek do rąk.	
Regularne kontrolowanie pojemników z jednorazowymi ręcznikami papierowymi i ich uzupełnianie.		Umieszczenie dozowników z płynem odkażającym.	
Regularne kontrolowanie dozowników z płynem odkażającym i ich uzupełnianie.			
Regularne opróżnianie koszy na śmieci.			
Utrzymanie porządku w toaletach - pracownicy wykonują swoje obowiązki w specjalnej odzieży lub takiej, która może być poddana skutecznej sterylizacji, wyłącznie w fartuchach porządkowych i rękawiczkach jednorazowych.			

STREFA PODJAZDU STACJI – DYSTRYBUTORÓW PALIW I LPG

Zalecenia dla pracownika	Wykonanie	Zalecenia dla pracodawcy – właściciela stacji	Wykonanie
Uzupełnianie podajników z rękawiczkami foliowymi umieszczonych przy dystrybutorach.		Umieszczenie informacji o obowiązku tankowania w rękawiczkach foliowych, jednorazowych.	
Jeśli klient nie zastosuje się do zalecenia tankowania w rękawiczkach jednorazowych, každorazowa dezynfekcja pistoletu.		Umieszczenie przy każdym dystrybutorze jednorazowych rękawiczek.	
Regularne dezynfekowanie pistoletów paliwowych i wszystkich innych elementów, z którymi mają styczność klienci.		Umieszczenie na każdym dystrybutorze LPG informacji dla klientów o tankowaniu we własnych rękawiczkach ochronnych.	
Prowadzenie stałego monitoringu podjazdu.			
Dezynfekowanie uchwytu szczotki do mycia szyb.			
Informacja dla klientów o zachowaniu 2 m odległości.			

II. Bazy paliw i hurtownie paliw

BAZY PALIW I HURTOWNIE PALIW			
Zalecenia dla pracownika	Wykonanie	Zalecenia dla pracodawcy	Wykonanie
Codziennie sporządzanie listy osób, z którymi pracownik w danym dniu miał kontakt.		Zaktualizowanie planów funkcjonowania bazy/hurtowni.	
Podanie pracodawcy 1 kontaktu do osoby bliskiej - gdyby zaszła konieczność kontaktu, a byłby on utrudniony.		Wprowadzenie pracy zdalnej w działach, gdzie jest to możliwe lub zwolnienie pracowników z obowiązku świadczenia pracy.	
Mycie rąk zgodnie z wytycznymi oraz niedotykanie twarzy.		Dostosowanie liczebności pracowników i grafików pracy oraz podział załogi na zmiany o stałych składach osobowych.	
Używanie środków dezynfekujących przed wejściem do obiektu.		Powołanie niezależnych grup pracowników do odbierania inwestycji i wyposażenie ich w kombinezony i materiały ochronne. Sprawdzenie możliwości przeniesienia dyspozytorni w inne miejsce.	
Poddanie się pomiarowi temperatury przed wejściem na teren obiektu.		Sprawdzenie możliwości pozyskania pracowników będących na emeryturze na wypadek nagłej potrzeby wsparcia zespołu.	
Natychmiastowe informowanie przełożonych o stanie zdrowia własnym oraz osób, które podejrzewamy o złe samopoczucie.		Stworzenie listy osób kluczowych z numerami ich telefonów.	
Ograniczenie do minimum kontaktów międzyludzkich.		Stworzenie listy osób kontaktów do 1 osoby bliskiej każdego pracownika (jeden wskazany numer na pracownika) - gdyby zaszła konieczność kontaktu, a byłby on utrudniony.	
Zachowanie odległości podczas pracy.		Przygotowanie możliwości skoszarowania pracowników (woda, żywność, łóżka, śpiwory itd.).	

<p>Od 16.04. obowiązkowe noszenie - przez pracowników mających bezpośredni kontakt z klientem - maseczek lub w inny skuteczny sposób zakrywanie ust i nosa.</p>		<p>Utrzymanie minimalnych obsad na zmianach i wyeliminowanie kontaktu pomiędzy zmianami.</p>	
		<p>Wprowadzenie ogólnodostępnych materiałów dezynfekujących do rąk oraz pomieszczeń.</p>	
		<p>Zamówienie lamp bakteriobójczych UV do dezynfekcji pomieszczeń.</p>	
		<p>Zakup parownic celem „oczyszczania” ubrań.</p>	
		<p>Mierzenie temperatury pracownikom przy wejściu do obiektu.</p>	
		<p>Zminimalizowanie obiegu dokumentów w formie papierowej w firmie i poza nią.</p>	
		<p>Zamknięcie lokali gastronomicznych na terenie obiektów – wprowadzenie posiłków regeneracyjnych.</p>	
		<p>Zamknięcie palarni.</p>	
		<p>Wprowadzenie zasad wietrzenia wszystkich pomieszczeń co godzinę.</p>	
		<p>Ograniczenie sprzątania pomieszczeń do 1 sprzątania w tygodniu z wyjątkiem miejsc typu sanitariaty, kuchnie, części wspólne.</p>	
		<p>Podpisanie umów z firmami na profesjonalną usługę dezynfekcji wedle potrzeb.</p>	
		<p>Zapewnienie pracownikom mającym bezpośredni kontakt z klientem maseczek lub innych możliwości skutecznego zakrywania nosa i ust.</p>	

III. Producenci paliw

PRODUCENCI PALIW

Zalecenia dla pracownika	Wykonanie	Zalecenia dla pracodawcy	Wykonanie
Ograniczenie, do niezbędnego minimum, bezpośrednich kontaktów ze współpracownikami i kontrahentami.		Wprowadzenie pracy zdalnej działach, gdzie jest to możliwe lub zwolnienie pracowników z obowiązku świadczenia pracy.	
Zgłaszanie do przełożonego wszystkich przypadków wystąpienia podwyższonej temperatury ciała (powyżej 37,5 st. C) w celu skonsultowania z nim dalszego trybu postępowania.		Dostosowanie liczebności pracowników i grafików pracy oraz podział załogi na zmiany o stałych składach osobowych.	
Niezwłoczne przekazywanie do wskazanych dyżurnych wszystkich podejrzeń wystąpienia zagrożenia koronawirusem.		Stworzenie listy osób kontaktów do 1 osoby bliskiej każdego pracownika (jeden wskazany numer na pracownika) - gdyby zaszła konieczność kontaktu, a byłby on utrudniony.	
		Przygotowanie możliwości skoszarowania pracowników (woda, żywność, łóżka, śpiwory itd.)	
		Utrzymanie minimalnych obsad na zmianach i wyeliminowanie kontaktu pomiędzy zmianami.	
		Wprowadzenie ogólnodostępnych materiałów dezynfekujących do rąk oraz pomieszczeń.	
		Zamknięcie lokali gastronomicznych na terenie obiektów – wprowadzenie posiłków regeneracyjnych.	
		Ograniczenie do niezbędnego minimum bezpośrednich kontaktów pracowników z innymi pracownikami i kontrahentami.	

		Odizolowanie od siebie pracowników najistotniejszych struktur produkcyjnych.	
		Zablokowanie dostępu osób z zewnątrz do pomieszczeń sterowni (rafineria, terminale).	
		Udostępnienie na terenie zakładu termometrów do pomiaru temperatury ciała.	
		W przypadkach, gdy jest to możliwe wydzielenie rezerwowych obsad pracowników.	
		Wprowadzenie retencji poczty (24h od otrzymania).	
		W kluczowych obszarach (w tym produkcja) zmiana trybu pracy na 12h.	
		Wyposażenie części pracowników produkcyjnych w maseczki ochronne + rękawiczki.	
		Wprowadzenie dodatkowych zaleceń dla kontrahentów (np. kurierów) wjeżdżających na teren obiektów firmy.	
		Wprowadzenie reorganizacji ruchu osób i pojazdów w przypadku stwierdzenia wystąpienia zagrożenia zakażeniem.	
		Zmiana zasad wchodzenia na teren obiektów firmy (poza pomiarem temperatury, wprowadzenie skanowania przepustek bez wychodzenia z pojazdu, tam gdzie jest to technologicznie możliwe).	
		Wprowadzenie uproszczonej procedury przemieszczania sprzętu komputerowego poza obiekty firmy na potrzeby pracy zdalnej.	
		Zaktualizowanie i dostosowanie scenariuszy ciągłości pracy zakładu.	
		Dostosowanie systemów informatycznych do nowych potrzeb.	

		Kierowanie na 14 dni do pracy zdalnej pracowników, u których stwierdzono podwyższoną temperaturę ciała , ale nie skierowano ich na zwolnienie lekarskie (nie posiadają prawa do wynagrodzenia chorobowego). Jeśli techniczne możliwości nie pozwalają na świadczenie pracy zdalnej - udzielenie pracownikowi zaległego urlopu, a gdy pracownik zaległego urlopu nie posiada – możliwość zwolnienia pracownika z obowiązku świadczenia pracy z zachowaniem prawa do wynagrodzenia. Zawieszenie tym pracownikom na okres 14 dni uprawnień dostępu na teren obiektów firmy (blokada kart SKD).	
		Rozszerzenie możliwości akceptacji dokumentów drogą elektroniczną .	
		Przygotowanie izolatek na terenie zakładu (pomieszczeń kwarantanny).	
		Monitorowanie i rejestrowanie wszystkich przypadków kontaktu pracownika z osobami zakażonymi . Podejmowanie dalszych działań w oparciu o udzielone informacje.	
		Wprowadzenie szeroko zakrojonej akcji edukacyjno-komunikacyjnej dla pracowników firmy z wykorzystaniem między innymi Intranetu, ulotek, plakatów oraz korespondencji mailowej.	
		Wprowadzenie systemu zarządzania rotacją kierowców w ramach paliwowej logistyki wtórnej .	
		Wprowadzenie sprzedaży z wykorzystaniem okienek nocnych na stacjach paliw, w których jest to możliwe.	

IV. Postępowanie w przypadku wystąpienia podejrzenia COVID-19

Należy w każdym przypadku przestrzegać wytycznych krajowych organów ds. zdrowia publicznego dotyczących postępowania z przypadkami zakażenia wirusem oraz zamykania obiektów

Poniżej znajdują się ramowe wytyczne dotyczące postępowania z przypadkami zakażenia lub podejrzenia zakażenia wirusem SARS-CoV-2

	Potwierdzony lub podejrzewany przypadek zakażenia wirusem SARS-CoV-2 w obiekcie	Bliski kontakt z potwierdzonym przypadkiem zakażenia wirusem SARS-CoV-2	Kontakty z osobą mającą bliski kontakt z potwierdzonym lub podejrzewanym przypadkiem zakażenia wirusem SARS-CoV-2
--	---	---	---

<p>Działania biznesu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Postępować zgodnie z procedurą pierwszej pomocy w przypadku osoby zakażonej wirusem SARS-CoV-2, izolować i odesłać do domu. • Zidentyfikować i odizolować osoby, które miały <u>bliski kontakt z osobą zakażoną w miejscu pracy</u>. • Polecić wszystkim osobom, które miały bliski kontakt z osobą zakażoną, aby udały się do domu, pozostawały w samoizolacji oraz postępowaly zgodnie z informacjami w kolumnie 2. • Zorganizować czyszczenie pomieszczeń w pracy oraz pomieszczenia izolacji. • Zawiadomić wyznaczone osoby z działu operacyjnego, BHP oraz z działu kadr. • Przypomnieć pracownikom o programach wsparcia dla pracowników, w zależności od oferty w poszczególnych firmach • Monitorować sytuację w celu identyfikacji nowych przypadków. • W większości przypadków zamknięcie całego obiektu nie jest konieczne, lecz decyzję należy podjąć na szczeblu lokalnym przy uwzględnieniu takich czynników, jak wielkość placówki oraz kontakty personelu. • Pozostawać w kontakcie z pracownikiem lub szpitalem w celu monitorowania stanu zdrowia pracownika. 	<ul style="list-style-type: none"> • Odesłać osoby, które miały bliski kontakt z zakażoną osobą, do domu na 14 dni. • Zawiadomić wyznaczone osoby w dziale operacyjnym, BHP i w dziale kadr, w celu uzyskania dalszych informacji. • Przypomnieć pracownikom o programach wsparcia dla pracowników, w zależności od oferty w poszczególnych firmach • Monitorować sytuację w celu identyfikacji nowych przypadków i pozostawać w kontakcie z pracownikami. 	<ul style="list-style-type: none"> • Osoby, które miały kontakt z osobami niewykazującymi objawów, nie podlegają ograniczeniom w przemieszczaniu się ani obowiązkowi samoobserwacji.
---------------------------------	--	--	---

Działania pracowników	<ul style="list-style-type: none"> • W drodze do domu należy mieć na sobie maseczkę chirurgiczną na twarz, jeżeli jest dostępna lub w inny sposób osłonić drogi oddechowe. • Należy zasięgnąć porady lekarskiej w sprawie swojego stanu zdrowia. • Pracownik powinien udzielić pomocy w określeniu osób, z którymi <u>miał bliski kontakt</u> w ciągu ostatnich 14 dni. • Pracownik powinien pozostać w samoizolacji w domu przez 14 dni od momentu wyzdrowienia lub uzyskania ujemnego wyniku w dwóch badaniach wykonanych metodą PCR w odstępie 24 godzin. • Członkowie rodziny powinni zachować odległość co najmniej 2 m od zakażonej osoby. • Na bieżąco informować przełożonego. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pozostać w samoizolacji w domu przez 14 dni. • Obserwować stan zdrowia (w tym mierzyć temperaturę dwa razy dziennie) pod kątem objawów. Informować przełożonego. Jeżeli po upływie 14 dni nie wystąpiły objawy, można powrócić do pracy. • Jeżeli wystąpią objawy zakażenia wirusem SARS-CoV-2, należy zasięgnąć porady lekarskiej i poinformować przełożonego, który potraktuje osoby mające bliski kontakt z osobą zakażoną jako podejrzewane przypadki zakażenia wirusem (zob. kolumna 1). 	<ul style="list-style-type: none"> • Osoby, które miały kontakt z osobami niewykazującymi objawów, nie podlegają ograniczeniom w przemieszczaniu się ani obowiązkowi samoobserwacji. • Jeżeli objawy wystąpią u osoby, która kontaktowała się z osobą mającą bliski kontakt z zakażonym, zob. kolumna 2.
------------------------------	---	--	--

Uwagi i definicje:

Samoizolacja	Izolacja to odseparowanie osób chorych , zakażonych wirusem SARS-CoV-2 od osób zdrowych. Izolacja polega na ograniczeniu przemieszczania się chorych, co pomaga zapobiegać rozprzestrzenianiu się choroby.
Bliski kontakt	Kontakt dłuższy niż 15 minut w odległości mniejszej niż 2 m od osoby zakażonej lub osób siedzących w samolocie w odległości dwóch rzędów od zakażonego pasażera.
Podejrzewany przypadek	Osoba, u której występują takie objawy jak: kaszel, wysoka temperatura i duszności.
Potwierdzony przypadek	Osoba, u której personel medyczny potwierdził zakażenie wirusem SARS-CoV-2.